

Terveet tilat 2028 -ohjelman johtoryhmän kokous

Aika	Tiistai 26.9.2023 klo 12.01–12.46
Paikka	Teams-kokous
Osallistujat	Kansliapäällikkö Juhani Damski, ympäristöministeriö Johtaja Jari Keinänen, sosiaali- ja terveysministeriö (T. Puumalaisen sijainen) Hallitusneuvos Marika Paavilainen, valtiovarainministeriö Yksikön päällikkö Jouni Varanka, valtioneuvoston kanslia (puheenjohtaja) Rakennusneuvos Mikko Helasvuo, opetus- ja kulttuuriministeriö Neuvotteleva virkamies Vesa Pekkola, sosiaali- ja terveysministeriö Johtava asiantuntija Katja Outinen, valtioneuvoston kanslia Projektisuunnittelija Noora Mahlavuori, valtioneuvoston kanslia (sihteeri)

Muistio

1) Kokouksen avaus ja osallistujien toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.01, ja todettiin osallistujat. Jari Keinänen sijaisti osastopäällikkö Taneli Puumalaista STM:stä.

2) Asialistan hyväksyminen (liite 1)

Asialista hyväksyttiin ilman muutoksia.

3) Edellisen kokouksen 25.1.2023 muistion toteaminen (liite 2)

Todettiin, että edellinen kokous oli 25.1.2023 ja että muistio kokouksesta on ollut johtoryhmällä hyväksyttävänä keväällä 2023.

4) Terveet tilat 2028 -ohjelman siirto ympäristöministeriöön 1.1.2024 alkaen

Hankejohtaja Katja Outinen esitteli lyhyesti siirron pääpiirteet. Vuoden 2024 talousarvioesityksen käsittely yhteydessä on hyväksytty Terveet tilat 2028 -momentin (ja ohjelmatoteutuksen) siirto valtioneuvoston kansliasta ympäristöministeriön pääluokkaan 1.1.2024 alkaen. Tammikuusta 2024 alkaen YM vastaa ohjelman koordinoinnista ja henkilöresurseista. Ohjelman toteutukseen osallistuvat jatkossa OKM, STM ja YM; VM:n kanssa jatketaan yhteistyötä erityisesti kuntayhteistyön sekä Senaatti-kiinteistöjen ja Puolustuskiinteistöjen osalta. Hankejohtaja Outisen määräaikainen virkasuhde VNK:ssa päättyy 30.9.2023 ja hän palaa YM-virkaansa 1.10.2023. Outisen työtehtäviin kuuluu jatkossa myös Terveet tilat -ohjelman tehtävät.

Marika Paavilainen totesi olevan hyvä, että VM jatkaa ohjelman yhteistyökumppanina. Hän mainitsi myös VM:ssä valmistelussa olevan Julkiset tilat -hankkeen. On hyvä varmistaa, että molempien hankkeiden toteuttajat ovat tietoisia toistensa tekemisistä.

Jari Keinänen esitti huolensa Katja Outisen työajan riittävydestä ohjelman johtamiseen hänen siirtyessä ympäristöministeriöön ja toimiessa hankejohtajana oman työnsä ohessa. Keinänen lisäsi myös, että hankejohtajan työtä tukevan viestintäresurssin tulisi toteutua.

Jouni Varanka kertoi alustavien keskustelujen viittaavan siihen, että hankejohtajan työtä tukeva henkilöresurssi säilyy.

Juhani Damski totesi, että resursointiin palataan myöhemmässä vaiheessa.

5) Johtoryhmän ja pääsihteeristön toimikauden jatko 1.10.2023–29.2.2024

Outinen totesi, että johtoryhmän ja pääsihteeristön nykyinen toimikausi päättyy 30.9.2023. Outinen totesi lisäksi, että nykyiset jäsenet ovat suostuneet jatkamaan siirtymäkauden ajan ja että johtoryhmän ja pääsihteeristön toimikauden jatko ajalle 1.10.2023–29.2.2024 käsitellään valtioneuvoston yleisistunnossa 28.9.

Siirtymäkauden jälkeen YM valmistelee uuden asettamispäätöksen alkuvuonna 2024.

6) Ohjelman tilannekatsaus

Outinen esitteli tilannekatsauksen ohjelmasta. Ohessa muutamia nostoja:

- Terveet tilat –toimintamallin arviointityökalu valmistuu 10-11/2023
- Ohjelma osallistui Kuntamarkkinoille 13.-14.9.2023
- [Kansallinen sisäilma ja terveys –ohjelmassa](#) on valmistunut lukuisia ohjeistuksia ja katsauksia sisäilma-asioihin liittyen
 - o Mm. kuntakyselyllä on selvitetty sisäilmatilanteen kehittymistä kunnissa; Kuntien omistamissa ja käyttämissä rakennuksissa merkittäviä sisäilmaongelmia esiintyy 5–10 % rakennusten kokonaisneliömäärästä (v. 2019 arvio 5–18 % kokonaisneliömäärästä)
- Homekoiran käyttö mikrobiperäisten hajujen havainnoimisessa –opas julkaistiin 6/2023
- Nykytilaselvitykset varhaiskasvatuksen, liikunnan ja kulttuurirakennusten tiloista ovat käynnissä
- Käynnissä yhteistyöhanke ohjeistuksesta sisäilmaprosessin hoidosta hyvinvointialueilla
- Selvitys sisäilmaosaamisesta sote-alalla valmistuu loppuvuonna 2023
- Kuntien Terveet tilat –verkostolle suunnattu sisäilmaverkkokoulutus käynnissä syksyllä 2023.

Marika Paavilainen totesi, että ohjelma etenee hyvin tavoitettaan kohti.

Juhani Damski totesi, että kuntatasolla mennään koko ajan eteenpäin sisäilma-asioissa. Lisäksi vastakkainasettelu on vähentynyt, mikä on todella tärkeää. Nämä ovat jo iso tuloksia hankkeelta. Johtoryhmän jäsenet yhtyivät Paavilaisen ja Damskin mielipiteisiin.

7) Ohjelman hankesuunnitelmat v. 2023–2024

Outinen esitteli hankesuunnitelmat vuosille 2023–2024 (liite 3).

8) Ohjelman määrärahan jako v. 2024

Johtoryhmä päätti määrärahan jaosta sihteeristön ehdotuksen mukaisesti (liite 3).

Määrärahan jakopäätös v. 2024 (€)

Ministeriö	Määrärahaosuus (€)
VNK	0
OKM	150 000
STM	200 000
YM	150 000
Yhteensä (€)	500 000

Johtoryhmän jäsenet kantoivat huolta ohjelman määrärahan riittävydestä.

Puheenjohtaja ehdotti määrärahan jaon esitystapaan selkeyttämistä siten, että YM:n määräraha jaetaan yleisiin kustannuksiin ja varsinaisiin YM:n toteuttamiin hankkeisiin varattuun rahaan. Puheenjohtajan ehdotusta kannatettiin.

9) Muut ajankohtaiset asiat

Puheenjohtaja kiitti VNK:n puolesta hankeorganisaatiota ja toivotti ohjelmalle hyvää jatkoa ympäristöministeriön koordinoimana.

Damski puolestaan kiitti valtioneuvoston kansliaa hyvästä yhteistyöstä ja totesi, että asioihin palataan ympäristöministeriön koordinoimana, kunhan sen aika koittaa.

10) Seuraava kokous

Todettiin, että johtoryhmän seuraava kokous pidetään tarvittaessa alkuvuonna 2024.

9) Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.46.

Terveet tilat 2028 -ohjelman johtoryhmän kokous

Aika Tiistai 26.9.2023 klo 12.00–12.55
Paikka Teams-kokous

Asialista

- 1) Kokouksen avaus ja osallistujien toteaminen
- 2) Asialistan hyväksyminen
- 3) Edellisen kokouksen 25.1.2023 muistion toteaminen ([liite 2](#))
- 4) Terveet tilat 2028 -ohjelman siirto ympäristöministeriöön 1.1.2024 alkaen
- 5) Johtoryhmän ja pääsihteeristön toimikauden jatko 1.10.2023–29.2.2024
- 6) Ohjelman tilannekatsaus
- 7) Ohjelman hankesuunnitelmat v. 2023–2024 (liite 3)
- 8) Ohjelman määrärahan jako v. 2024 (liite 3)
 - Johtoryhmän päätös määrärahan jaosta
- 9) Muut ajankohtaiset asiat
- 10) Seuraava kokous
 - Johtoryhmän seuraava kokous tarvittaessa alkuvuonna 2024
- 11) Kokouksen päättäminen

Kutsutut kansliapäällikkö Anita Lehikoinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
osastopäällikkö Taneli Puumalainen, sosiaali- ja terveysministeriö
kansliapäällikkö Juhani Damski, ympäristöministeriö
hallitusneuvos Marika Paavilainen, valtiovarainministeriö
alivaltiosihteeri Timo Lankinen, valtioneuvoston kanslia
yksikön päällikkö Jouni Varanka, valtioneuvoston kanslia (puheenjohtaja)

Sihteeristö rakennusneuvos Mikko Helasvuori, opetus- ja kulttuuriministeriö (jäsen)
neuvotteleva virkamies Vesa Pekkola, sosiaali- ja terveysministeriö (jäsen)
johtava asiantuntija Katja Outinen, valtioneuvoston kanslia (jäsen, hankejohtaja)
projektisuunnittelija Noora Mahlavuori, valtioneuvoston kanslia (jäsen, sihteeri)
viestintäasiantuntija Juha Ojanen, opetus- ja kulttuuriministeriö (asiantuntija)
viestintäasiantuntija Liisa Kempainen, ympäristöministeriö (asiantuntija)

Terveet tilat 2028 -ohjelman hankesuunnitelmat v. 2023–2024

Terveet tilat 2028 -ohjelman määrärahan jako v. 2024

Terveet tilat 2028 -ohjelmalle on myönnetty 0,5 milj. euron määräraha VM:n talousarviokäsittelyssä 2024 (momentti 23.01.25). Momentti ja ohjelman koordinointi siirtyy ympäristöministeriöön 1.1.2024 alkaen. Ohjelman toteutusta jatkavat opetus- ja kulttuuriministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja ympäristöministeriö. Ohjelman sihteeristö esittää vuoden 2024 määrärahaa jaettavaksi seuraavasti:

	Määrärahan jakoesitys v. 2024 (€)
VNK	0
OKM	150 000
STM	200 000
YM	150 000
Yhteensä (€)	500 000

Taulukko hankesuunnitelmista vuodelle 2023–2025

Ministeriöiden hankesuunnitelmat toteuttavat kattavasti Terveet tilat -ohjelmasta annetun valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisia toimenpiteitä. Taulukossa on esitetty käynnissä olevien hankkeiden lisäksi vuosina 2023–2024 toteutettavia hankkeita, sekä myöhemmille vuosille 2024–2025 alustavasti suunniteltuja hankeaihoita.

Käynnissä olevat/suunnitteilla olevat hankkeet/VNK+YM 2023–2024		
VNK	Terveet tilat -toimintamallin arviointityökalu verkkosivuille (sovelluskehitys ja sisällöntuotanto)	Valmis 10-11/2023
YM	Sisäilmasto-ongelmien korjauksiin liittyvät oppaat (opas sopimusasioista ja tilaajalle suunnattu opas)	Valmis 10-11/2023
VNK	Ilmanvaihdon katsastusmallin esittelyvideot tilaajille ja katsastusten toteuttajille	Valmis 10-11/2023
VNK	Kuntien Terveet tilat -verkostolle suunnattu Työpaikan sisäilmaosaajaksi - verkkokoulutus	Valmis 11/2023
VNK	Suojeltujen rakennusten käyttötarkoituksen ja ominaisuuksien arviointi –oppaan hankevalmistelu	10-11/2023
VNK+YM	Kuivaketju10-toimintamallin sähköisen järjestelmän kehitys + jatkohankkeet	2023–2024
VNK+YM	Aiemmin valmistuneiden oppaiden ruotsinnokset (mm. ilmanvaihdon katsastusopas, homekoiraopas)	2023–2024
YM+STM	Konsensusuusitus yleisimpien riskirakenteiden mikrobivaurioiden korjaustarpeista ja haitallisuuden arvioinnista	2023–2024

VNK	Terveet tilat -toimintamallin arviointityökalun jalkautus kuntiin (ml. ohjelman ajankohtaisten tuotosten esittely ja viestintäkampanja)	2024
YM	Terveet tilat –toimintamallista kertovan esitteen päivitys	2024
Käynnissä olevat ja käynnistymässä olevat/OKM 2023–2024		
OKM	Käsityötilojen suunnitteluopas	2022–2023
OKM	Varhaiskasvatuksen tilojen ja rakennusten nykytilaselvitys (OPH)	2022–2023
OKM	Sisäilmaosaamisen kartoitus sote-alalla (OPH)	Valmis syksy 2023
OKM	Terveydenhuollon oppimateriaalin pilotointi (Filha ry)	Valmis syksy 2023
OKM	Joustavat, muunneltavat, monikäyttöiset ja turvalliset tilat - Perusopetuksen ja lukion oppimisympäristöjen jatkoselvitys (OPH)	2023–2024
OKM	Joustavat, muunneltavat, monikäyttöiset ja turvalliset tilat - Ammatillisen koulutuksen oppimisympäristöjen jatkoselvitys (OPH)	2023–2024
OKM	Kulttuurirakennusten perusselvitys (OPH)	2023–2024
OKM	Liikuntarakennusten perusselvitys (OPH)	2023–2024
Käynnissä olevat ja käynnistymässä olevat/STM ja Kansallinen sisäilma ja terveys -ohjelma (STO) 2023–2024		
STO	Kansallisen sisäilma ja terveys -ohjelman väliarviointiseminaari	13.3.2024
STM	Terveydenhoitajien koulutusmateriaali, pilotointi (Filha ry)	Syksy 2023
STO	Viestintätoimien koordinointi, viestintäaineistojen ajantasaisuuden ylläpito ja aktiivinen viestintä (THL + TTL)	2023–2024
STO	Tutkimusnäyttöön perustuvia julkaistavia sisältöjä sisäilmasta kärsivien tai sisäilmaongelmia epäilevien sekä heitä auttavien tueksi	2023–2024
STO	Kehitetään koulutusta sisäympäristön aihealueelta työpaikoille, sisäilmaston asiantuntijoille ja työterveyden ammattilaisille sekä työntekijöille ja heitä tukeville tahoille (TTL)	2023–2024
STO	Hometalkoot-koulutusmateriaalin päivitys	2024
STO	Rakennusmateriaalinäytteiden mikrobiston muutokset	2024
STO	Riskejä koskevan tiedon jakaminen ja riskikäsitysten muokkaaminen, kansainvälinen sisäilmakartoitus	2024
STO	Kloorianisolit asunnoissa	2024
STO	Melu koulujen ja päiväkotien sisäympäristöissä	2024

STO	Olosuhdearviointi ja terveydellisen merkityksen arviointi –ohjeiden käyttöko- kemusten selvitys (TTL)	2024
STO	Toimintatapojen ja ohjeiden roolia ja jalkautumista sisäilmatilanteissa (TTL, haastattelut ja analyysi)	2024
STO	Asiantuntijalääkäriryhmä (THL ja TTL)	2024
STO	Kansallisen sisäilma ja terveys –ohjelman tiedon juurruttaminen	2024–2025
Suunnitteilla olevat hankkeet/YM 2024–2025		
YM	Vinkit kunnista -videot 1 - 3 kpl	2024–2025
YM	Tilatjaterveys.fi-sivuston kehittäminen ja ylläpito	2024
YM	Läpileikkaus oppimisen rakennuksiin -verkkosivuston sisällön täydennys il- manvaihdon katsastuksiin liittyvällä aineistolla ja muilla rakennustyypeillä	2024
YM	Terveet tilat 2028 -ohjelma ja Apoli-ohjelman yhteensovittaminen YM:n vas- tuualoilla, kehityshanke	2024
YM	Kiinteistökannan ennakoivat katsastusmenetelmät, kehityshanke	2024
YM	Rakennuksen käyttö- ja huolto-ohje, nykytilaselvitys	2024
YM	Yliämpötilanteiden välttäminen nykyisessä kiinteistökannassa, case- study/vaikutustenarviointi	2024
YM	Ns. kosteusasetuksen toimivuusarviointi	2024–2025
YM	Nykytilaselvitykset: Suunnittelunohjaus julkisissa uudishankkeissa ja suunnit- telunohjaus julkisissa korjaushankkeissa	2025
YM	Selvitys (uudis)koulurakennusten käytetyistä hankintatavoista ja kehitys- hanke	2024–2025
YM	Selvitys kuntien ylläpito- ja rakennuttamisresurseista ja kehityshanke	2025
YM	Rakennustuotteista peräisin olevien haitta-aineiden määrät ja altistumiset kiinteistökannassa	2025
Suunnitteilla olevat hankkeet/OKM 2023–2025		
OKM	Ohje taloteknisen selvityksen tekemiseen rakennushistoriallisen selvityksen osana (työnimi, Museovirasto)	2023–2024
OKM	Liikunnan koulutuskeskusten rakennuskanta, konsultoiva selvitys	2024
OKM	Suojeltujen rakennusten käytettävyyden ja ominaisuuksien arviointi –oppaan toteutus	2024
OKM	Nuorisotilojen perusselvitys (OKM)	2024
OKM	Liikuntarakennusten tilakonseptit -selvitys	2024–2025

OKM	Varhaiskasvatuksen oppimisympäristöt	2024–2025
OKM	Pedagogisesti toimiva fyysinen oppimisympäristö, varhaiskasvatuksesta 2. asteelle	2025–2027